

RUUSUFINNI

Tietoa aikuisten iho-ongelmasta

 GALDERMA

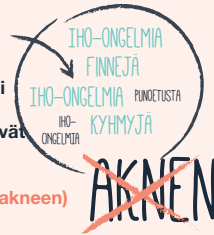
RUUSUFINNI ON YLEINEN IHOTAUTI, JOKA ON 2–10 PROSENTILLA AIKUISVÄESTÖSTÄ

RUUSUFINNI

on lääketieteellinen termi
joukolla iho-oireita,
jotka useimmiten ilmenevät

YLI 30-VUOTIAAT.

(ja jota ei pidä sekoittaa akneen)

Noin

40 MILJOONAA IHMIÄ

maailmassa kärsii ruusufinnistä

Ruusufinnin oireet ovat yksilöllisiä, mutta useimmilla potilailla esiintyy kasvojen punoitusta (ruusufinnin pääasiallinen oire), punastumista tai pieniä aknen kaltaisia nystyröitä kasvoissa. Kenties juuri siksi ruusufinni sekoitetaan usein auringon vaurioittamaan ihoon tai akneen (joka kuitenkin aiheuttaa myös ihomatoja eli mustapäitä, toisin kuin ruusufinni).

Ruusufinnin oireet voivat olla ohimeneviä, puhjeta uudelleen muutaman viikon tai kuukauden kuluttua ja laantua jälleen. Ajan mittaan kasvojen punoitus voi syventyä ja muuttua pysyvämmäksi. Fyysisten oireiden lisäksi ruusufinni voi aiheuttaa myös psyykkistä kärsimystä, kuten häpeän tunnetta, ahdistusta ja huonoa itsetuntoa.

Hoitamattomana ruusufinni voi ennen pitkää pahentua. Tautia ei voida parantaa, mutta tarjolla on tehokkaita lääkehoitoja, joiden avulla oireet voidaan pitää kurissa.

Tässä esitteessä kerrotaan lisää ruusufinnin tunnusmerkeistä ja oireista sekä tautia pahentavista tekijöistä. Jos epäilet, että sinulla on ruusufinni, hakeudu lääkäriin. Mitä aikaisemmin aloitat hoidon, sitä nopeammin saat ruusufinnin hallintaan.

MIKÄ ROSACEA ON?

Rosacea (ruusufinni) on kasvojen pitkäaikainen ihotauti, joka aiheuttaa punoitusta, näppylöitä ja tulehtunutta ihottumaa yleensä otsan, nenän, poskipäiden ja leuan alueella.

Rosacea puhkeaa useimmiten 30–40 vuoden iässä, toisin kuin akne, jota esiintyy aina puberteetista ja teini-ikästä alkaen.

- Alussa rosacea-alueilla esiintyy hajanaista punoitusta. Ajan mittaan iholle kehittyvä joukko pieniä punaisia pintaverisuonia, jotka aiheuttavat punoitusta poskiin ja nenään.
- Jaksoittain ja kohtauksittain esiintyvä punoitus (flushing) on myös tavallista.
- Punoitusta ei pidä tulkita liialliseksi alkoholin käytöksi. Joillakin ruusufinnipotilailla kasvojen punoitus tulee ja menee – usein varoittamatta – kun taas toisilla se on jatkuvaa.
- Rosacean yhteydessä kasvojen keskiosissa esiintyy tyypillisesti myös tulehtuneita pieniä näppylöitä ja märkärakkuloita.
- Rosacea voi aiheuttaa myös silmätulehdusta vastaavia oireita.

KASVOJEN PUNOITUS ON
TAVALLINEN
ROSACEAN
oire

MITKÄ OVAT RUUSUFINNIN ENSISIJAISET TUNNUSMERKIT JA OIREET?

Ruusufinnin ilmeneminen on yksilöllistä. Jos sinulla on vähintään yksi seuraavista ruusufinnin tunnusmerkeistä/oireista, hakeudu heti lääkäriin. Näin saat diagnoosin ja voit aloittaa asianmukaisen hoidon.

ROSACEALLA ON MONET KASVOT - HUOMIOI SEURAAVAT ILMENEMISMUODOT JA OIREET

Kasvojen jatkuva punoitus

Taipumus toistuvaan punoitukseen

Ihottumaa tai finnejä kasvoissa.

Kuiva, kireä tai ärtynyt iho kasvoissa

Polttava tai pistelevä tunne kasvoissa

Punoitus tai ihon paksuuntuminen poskissa, nenässä ja otsassa

Pienet näkyvät verisuonet kasvoissa

Vetiset, verestävät tai ärtyneet silmät tai silmäluomien turpoaminen

Jokainen yksittäinen tunnusmerkki tai oire voi kehittyä lievistä keskivaikeaksi tai vaikeaksi. Siksi diagnoosin saaminen ja hoidon aloittaminen on tärkeää.

KUKA VOI SAADA RUUSUFINNIN?

Ruusufinni voi puhjeta kenelle tahansa ihonväristä ja ihotyypistä riippumatta, mutta se on yleisintä vaaleaihoisilla. Tauti puhkeaa yleensä aikuisiässä. Ruusufinni on yleisempi naisilla kuin miehillä, mutta miehillä oireet kehittyvät tyypillisemmin vaikeiksi. Ruusufinni on keskimääräistä yleisempi henkilöillä, joilla iho punoittaa helposti kuumuuden ja stressin vuoksi. Eräs merkittävä, ilmeinen taustatekijä ovat aurinko ja sen aiheuttamat krooniset ihovauriot, jotka ruusufinnin tavoin ovat yleisempiä vaaleaihoisilla kuin muilla. Ruusufinni voi periytyä, ja usein ruusufinnipotilaiden vanhemmilla tai isovanhemmilla on tai on ollut samoja oireita.

MIKÄ RUUSUFINNIN AIHEUTTAA?

Toistaiseksi ei tiedetä, mikä ruusufinnin aiheuttaa. Osaselityksenä voi olla, että kasvojen verisuonten toimintaa ohjaavat mekanismit käynnistävät tulehdusprosessin. Ruusufinniä aiheuttavia bakteereja ei ole löydetty, vaikka hoidossa käytetäänkin usein antibiootteja.

MITEN RUUSUFINNI DIAGNOSOIDAAN?

Lääkäri tekee diagnoosin tutkimalla ihosi ja kysymällä oireistasi, aiemmista sairauksistasi ja tautia pahentavista tekijöistä. Diagnoosinnin yhteydessä ei oteta näytteitä.

MIKÄ AIHEUTTAA RUUSUFINNIN PAHENTUMISEN?

Ruusufinniä pahentavat tekijät ovat yksilöllisiä: asia, mikä pahentaa tautia sinulla, ei välttämättä vaikuta samoin toisella. Usein on selvää, mitkä tekijät pahentavat ruusufinniä kullakin potilaalla. Aurinko on tärkein yksittäinen tekijä, jonka suhteen on oltava varovainen.

Yleisiä ruusufinniä pahentavia tekijöitä ovat:

Aurinko

Usein tavallisin laukaiseva tekijä.

Lämpötila & sää

Hyvin lämpimät tai kylmät olosuhteet, kova tuuli.

Ruoka & juoma

Mausteinen ruoka, alkoholi, kuuma ruoka ja juoma.

Tunteet

Stressi ja ahdistus

MITEN ROSACEAA HOIDETAAN?

Koska jokaisella potilaalla rosacean merkit ja oireet ovat erilaiset, lääkärin täytyy räätälöidä hoito potilaskohtaisesti. Rosacean eri muotoja ja oireita hoidetaan eri tavoin.

Rosaceassa esiintyvien näppylöiden ja märkänäppylöiden hoitoon voidaan käyttää kahta eri ulkoisesti käytettävää valmistetta ja/tai tabletteja. Ulkoisesti käytettävät voiteet ja geelit sisältävät joko ivermektiiniä, atselaiinihappoa tai metronidatsolia, jota saa myös ilman reseptiä. Tablettihoidossa käytetään tetrasykliinejä, jotka ovat antibiootteja, mutta niillä on myös tulehdusta hillitsevä vaikutus. Antibioottinen vaikutus on toissijainen rosacean hoidossa. Rosaceaa hoidetaan usein ulkoisesti käytettävien valmisteiden ja tablettien yhdistelmällä.

Nämä lääkkeet eivät tepsii kovin hyvin punoitukseen. Joskus tarvitaan laserhoitoa, ja rosaceasta johtuvan punoituksen hoitoon on olemassa myös geeli.

Vihreä väriaine voi häivyttää punoitusta, mutta paljon lupaavien rasvojen ja kosmeettisten valmisteiden käytössä kannattaa noudattaa varovaisuutta. Rosaceaan tepsii vain lääkehoito!

MITÄ LÄÄKÄRI SAATTAA KYSYÄ MINULTA?

Kun osallistut itse aktiivisesti hoitoosi, lääkärin on helpompi tarjota sinulle parasta mahdollista hoitoa. Valmistaudu vastaamaan seuraaviin kysymyksiin, joita lääkäri saattaa esittää tutkimuksen yhteydessä:

- Oletko käyttänyt aiemmin lääkkeitä ruusufinnin hoitoon? Mitä lääkkeitä?
- Milloin sait ensimmäiset ruusufinnin oireet?
- Miten usein oireet ilmenevät?
- Ovatko oireet olleet jatkuvia vai ohimeneviä?
- Oletko huomannut oireiden pahanevan, kun syöt tiettyjä ruoka-aineita tai teet tiettyjä asioita?

Ota yhteys lääkäriin jo tänään.

Ruusufinnillä on taipumus pahentua ajan mittaan, ja siksi on erittäin tärkeää saada oikea diagnoosi. Lääkäri voi todeta, johtuvatko oireesi ruusufinnistä. Hyvä uutinen on, että voit pitää ruusufinnin oireet kurissa käyttämällä jatkuvaa lääkohoitoa ja välttämällä tekijöitä, jotka pahentavat tautia juuri sinulla.

Keskustele lääkärisi kanssa kyseeseen tulevista hoitovaihtoehtoista.

LUE LISÄÄ OSOITTEESSA
WWW.ACTONRED.FI

Galderma Nordic AB, Seminariegatan 21, SE-752 28 Uppsala, Ruotsi
Puh. +46 18 444 03 30, Faxi +46 18 444 03 35, www.galdermanordic.com, nordic@galderma.com